

Indicators of the Implementation of Police Strategic Management in Preventing Women Victimization

Gholam-reza Rezaei¹, Hamid Ebrahimi², Masoud Yarahamdi³

Received: 15/02/2023

Accepted: 14/05/2023

Abstract

Background and aim: The presence and activity of women in the society, along with their special biological characteristics, makes them considered suitable targets for potential criminals. The purpose of this research is to identify the indicators of the strategic management of the police in prevention of victimization of women.

Method: This research is applied in terms of purpose with a descriptive-analytical which is conducted via a qualitative method. The statistical population of the research was made up of experts in the field of women's crimes in the police organization, judiciary, education, welfare organization and prisons organization, and a targeted sample of 14 of them was selected as a sample. The data collection tool is a semi-structured interview, and the collected data were analyzed using thematic analysis method using MAXQDA version 11 software. To ensure the validity of professors' opinions, and for reliability, open test method, comparison and repeatability were used.

Results and conclusion: The indicators of the implementation of the strategic management of the police in prevention of women's victimization were identified in the form of four main themes of determinations and priorities, determination of structure and system, allocation of resources and appointment. Therefore, these indicators are used in the implementation of strategic police management.

Keywords: police, strategic management, prevention, women victimization

1 Assistant Professor, Police Crime Prevention Department, Amin Police University (corresponding author), Tehran, Iran, e-mail: gh.rezayi55@gmail.com

2 PhD student in crime prevention management, Amin Police University, Tehran, Iran. Email: arshyaebrahimi.10@chmail.ir

3 Student of crime prevention management, Amin Police University, Tehran, Iran. Email: yarahmadi57@yahoo.com

شناسایی شاخص‌های اجرای مدیریت راهبردی پلیس در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان

غلامرضا رضایی^۱، حمید ابراهیمی^۲، مسعود یاراحمدی^۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۲/۱۸

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۲/۲۶

چکیده

زمینه و هدف: حضور و فعالیت زنان در جامعه در کنار خصوصیات خاص زیستی آن‌ها موجب شده تا هدف‌های مناسبی برای بزه‌کاران بالقوه قلمداد شوند. هدف این پژوهش شناسایی شاخص‌های اجرای مدیریت راهبردی پلیس در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان است.

روش: این پژوهش از نظر هدف کاربردی، از حیث ماهیت توصیفی - تحلیلی و از نظر روش کیفی است. جامعه آماری پژوهش را خبرگان حوزه جرائم زنان در سازمان پلیس، قوه قضاییه، آموزش و پرورش، سازمان بهزیستی و سازمان زندان‌ها تشکیل داده‌اند و نمونه هدفمند ۱۴ نفری از آنها به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها مصاحبه نیمه ساختار یافته است و داده‌های جمع‌آوری شده به روش تحلیل مضمون و با استفاده از نرم افزار مکس کیودا نسخه ۱۱ تحلیل شدند. برای اطمینان از روایی از نظرات اساتید و برای پایایی از روش باز آزمون، مقایسه و تکرار پذیری استفاده شد.

یافته‌ها و نتایج: شاخص‌های اجرای مدیریت راهبردی پلیس در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان، در قالب چهار مضمون اصلی تعیین اهداف و اولویت‌ها، تعیین ساختار و سامانه، تخصیص منابع و انتصاب، شناسایی شدند. بنابراین، استفاده از این شاخص‌ها در اجرای مدیریت راهبردی پلیس می‌تواند منجر به اثربخشی بیشتر در جهت پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان شود و به نوعی می‌تواند بر امنیت روانی زنان در جامعه تأثیرگذاری مثبتی ایجاد نماید.

واژه‌های کلیدی: پلیس، مدیریت راهبردی، پیشگیری، بزه‌دیدگی زنان

۱. استادیار گروه پیشگیری انتظامی از جرم، دانشکده علوم و فنون انتظامی، دانشگاه جامع علوم انتظامی امین

(نویسنده مسئول)، تهران، ایران، رایانامه: gh.rezayi55@gmail.com

۲. دانش آموخته دکتری مدیریت پیشگیری از جرم، دانشگاه جامع علوم انتظامی امین، تهران، ایران.

رایانامه: arshyaebrahimi.10@chmail.ir

۳. دانشجوی مدیریت پیشگیری از جرم، دانشگاه جامع علوم انتظامی امین، تهران.

رایانامه: yarahmadi57@yahoo.com

مقدمه

افزایش جمعیت بشری و پیشرفت تکنولوژی از یکسو و پیچیدگی جرایم، از سوی دیگر، موجب تغییر در روندهای اجتماعی و بروز رفتارهای انحرافی گوناگون شده است. راهبرد اصلی پلیس در هر کشوری زمینه‌سازی برای توسعه و تعالی جامعه از طریق برقراری نظم و امنیت در کشور است. با توجه به این راهبرد، طرح‌های پلیس باید بتوانند تا حد امکان چالش‌ها و آسیب‌هایی که نظم و امنیت در جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد شناخته و در راستای رفع آن گام بردارد (جان پرور و حیدری موصول، ۱۳۹۰، ص ۱۶۶). تا چندی پیش نظام عدالت کیفری بیشتر به متهم و حقوق او توجه داشتند و به حقوق و نیازهای بزه دیدگان کمتر توجه می‌کردند، اما امروزه به این باور رسیده‌اند که بزه دیدگان نقش مهمی در فرآیند عدالت کیفری دارند و بدون مشارکت ایشان، این فرآیند دچار اختلال شده و شکل‌گیری آن با مشکلات و موانعی مواجه خواهد شد. در میان بزه‌دیدگان، زنان به جهت ویژگی‌های منحصر به فردشان به نوعی شاخص می‌باشند. استعداد بزه‌دیدگی زنان را هم می‌توان در درون خانه و هم بیرون از آن بررسی کرد. زنان در بیرون از خانه به دلیل خصوصیات خاص زیستی هدف‌های مناسبی برای بزه‌کاران بالقوه هستند و ممکن است در معرض تعرضات جنسی و جسمی قرار بگیرند. در درون خانه نیز به دلیل خشونت‌های خانگی و خانوادگی، آسیب‌پذیری آنان افزایش می‌یابد، چراکه در اذهان عمومی این مسائل کاملاً خصوصی است و حتی پلیس نیز از مداخله در آن کراهت دارد (زینالی، ۱۳۸۳، ص ۱۹۷).

در چند سال اخیر حضور زنان در جامعه و مشارکت آن‌ها در فعالیت‌های اجتماعی افزایش قابل توجهی داشته و این موضوع در حوزه‌های مختلف سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و به ویژه اقتصادی به روشنی قابل مشاهده است. همین حضور و فعالیت زنان در جامعه در کنار خصوصیات خاص زیستی موجب شده تا هدف‌های مناسبی برای بزه‌کاران بالقوه قلمداد شوند. جنس بزه‌دیدگی زنان از نوع عاطفی- حیثیتی است و مستقیم آبروی آنان را نشانه می‌گیرد. بزه‌دیدگی ممکن است زن را غرق در احساس خجالت و تنفر از خود کند و او

را به سمت اقدامات ناخوشایندی رهنمون نماید. آنچه بر وخامت بزه‌دیدگی زنان می‌افزاید «بازتاب اجتماعی بزه‌دیدگی» است؛ از نظر اجتماع بزه‌دیدگی مردان به راحتی توجیه می‌شود، اما شاید در برخی موارد سرزنش اجتماع بر زن بزه‌دیده به‌اندازه فرد بزه‌کار باشد. زنان قربانی نمی‌توانند از مشکل خود به خاطر ترس از آبروریزی، طرد شدن از سوی دوستان و خانواده سخن بگویند و این خود سبب افزایش احساس افسردگی، انزواء طلبی و رفتار پرخاشگرانه آن‌ها می‌شود. در این خصوص پلیس می‌تواند نقش بسزایی ایفاء کند. معمولاً پلیس اولین نهادی است که بزه‌دیدگان بلافاصله به آن مراجعه می‌نمایند و از این رو ایفای نقش مؤثر پلیس در حمایت از بزه‌دیدگان خاص، مستلزم تحولات ساختاری و دگرگونی فرهنگی سازمانی نیروهای پلیس است. پرداختن به حمایت از بزه‌دیدگان ویژه به عنوان اولویت اول پلیس، امری نیست که به راحتی حاصل شود، بلکه مستلزم ارتقای توانمندی پلیس در پاسخگویی به قربانیان جرایم است. حقوق و نیازهای عینی و مادی بزه‌دیدگان در کنار حقوق اخلاقی انسانی بزه‌دیده که بیشتر به شأن و منزلت و رعایت احترام و حفظ کرامت انسانی او باز می‌گردد، از حقوقی است که باید مورد توجه قرار گیرد (قاسمی، ۱۳۹۰، ص ۱۳۷).

اجرای مدیریت راهبردی پلیس، موجب شناخت بهتر پیچیدگی‌ها، هم‌سوئی با دیگران و غافلگیر نشدن در مقابل تغییرات سریع محیط می‌شود. همچنین موجب می‌شود، هماهنگی با حضور فعال زنان در عرصه‌های مختلف جامعه، ساختار، امکانات و مهارت‌های تخصصی پلیس نیز ارتقاء یافته و زنان برای احقاق حقوق قانونی خود مرجع حمایتی مشخصی پیدا کنند. از سوی دیگر پلیس در برخورد با بزه‌دیدگان جرائم از رویه‌های یکپارچه و یکسان استفاده می‌نماید که این موضوع، علاوه بر افزایش رضایت بزه‌دیدگان از نحوه رفتار و عملکرد پلیس، می‌تواند به عنوان مبنای عمل سازمان موجب جلوگیری از خطا و اقدامات جزیره‌ای و اقتضایی شده و منابع سازمانی را به درستی هدایت نماید. در حال حاضر پلیس با اطلاع‌رسانی در قالب هشدارهای انتظامی، گشت زنی در محیط‌های پرخطر و در صورت مشاهده و مواجه با هرگونه تعرض به حقوق زنان با ورود به مسئله، اقدامات لازم پلیسی را

به تناسب آنها انجام می‌دهد، که مثمر ثمر بودن این فعالیت‌ها و اقدامات مستلزم نگاه علمی و راهبردی به مسئله می‌باشد. بنابراین با توجه به آنچه گفته شد و براساس شرایط و فضای فعالیت پلیس و قابلیت سازگاری با تغییرات محیطی و پاسخگویی سریع به نیازهای محیط دائماً متغیر، سؤال اصلی این پژوهش این است که شاخص‌های اجرای مدیریت راهبردی پلیس در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان چه می‌باشند؟

پیشینه پژوهش: در ادامه پیشینه پژوهش مرور می‌شود.

موسوی مجاب و بشری (۱۳۹۹)، در پژوهشی با هدف تدوین راهبردهای مؤثر در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان در شهر قم، نشان دادند که اقدامات پیشگیرانه وضعی، مؤثرترین سازوکار حمایتی در حوزه پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان شاغل است، تقویت تدابیر نظارتی بر واحدهای شغلی و تشدید ضمانت اجراهای کیفی بر کاهش آسیب‌ها اثرگذار است و مهم‌ترین سازوکار حمایتی از زنان شاغل، سازوکار مدنی بوده و سایر سازوکارها به ترتیب سازوکار نظارتی، قضایی و قانونی است. غلامی رزینی (۱۳۹۷)، در رساله دکتری خود با عنوان «نقش پلیس در حمایت از بزه‌دیدگان» که با هدف بررسی برنامه‌ها و کارکردهای ترمیمی پلیس در جهت حمایت از بزه‌دیدگان و پیشگیری از بزه‌دیدگی ثانویه آنها پرداخته است، دریافته که سرعت عمل در تشکیل پرونده قضایی، دقت در انجام تحقیقات، حضور سریع پلیس در صحنه جرم، سهولت در دسترسی بزه‌دیده به پلیس، خوش رفتاری و مهربانی با بزه‌دیدگان، حمایت عاطفی و روانی از بزه‌دیدگان، شناسایی و دستگیری متهمان، کشف به موقع جرایم و حمایت از حقوق بزه‌دیده، از برنامه‌های ترمیمی پلیس و از مهم‌ترین خواسته‌های بزه‌دیدگان می‌باشند. افراسیابی (۱۳۹۵)، در مقاله خود با عنوان «پلیس و حمایت از حقوق بانوان بزه‌دیده» به مطالعه علمی بزه‌دیدگی بانوان و نقشی که پلیس می‌تواند در حمایت از حقوق بانوان بزه‌دیده ایفاء کند، پرداخته و نشان داده که پاسخ سریع پلیس به بزه‌دیدگی بانوان احتمال تشدید بزه‌دیدگی را کاهش می‌دهد و دستگیری بزهدار، معرفی وی به مرجع قضایی برای تحمل مجازات یا سپری کردن دوره‌های آموزشی - درمانی یا معرفی بزه‌دیده به خانه‌های امن، احتمال تکرار بزه‌دیدگی را تعدیل

می‌کند. همچنین در نظام حقوقی موجود، فقدان مأموران پلیس زن با رویکرد حمایت از حقوق بانوان بزه‌دیده در یگان‌های انتظامی و فقدان خانه‌های امن برای اقامت بانوان بزه‌دیده، از جمله مسائل مهم فراروی بانوان بزه‌دیده است. ملکشاهی (۱۳۹۵)، در پژوهشی با هدف بررسی جنبه‌های حمایتی پلیس از بزه‌دیدگان نشان داده که در اغلب موارد اولین کسانی که بزه‌دیدگان با آن‌ها برخورد می‌نمایند مأمورین انتظامی در کلانتری‌ها، پاسگاه‌ها، گشت‌ها و... می‌باشند. در ادامه نیز بزه‌دیدگان به دلایل مختلف و معمولاً به دفعات متعدد و در فواصل زمانی مختلف به کارکنان پلیس مراجعه می‌کنند. این موضوع باعث شده نقش و جایگاه پلیس در خصوص بزه‌دیدگان، بسیار مهم و خطیر بوده و چنانچه از همان آغاز فرایند جنایی، مأمورین پلیس با تمامی بزه‌دیدگان (اعم از بزه‌دیدگان عام و بزه‌دیدگان خاص شامل کودکان، سالمندان، زنان و...) تعامل بزه‌دیده مدار داشته باشند، گامی اساسی در جهت عدالت و احقاق حقوق آنها برداشته می‌شود. وروایی و همکاران (۱۳۹۵)، در پژوهشی با هدف شناسایی تأثیر پلیس زن تخصصی در یگان ویژه پاسداران در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان و نیز در کاهش استفاده ابزاری از زنان در انجام جرائم نشان داده که ایجاد پلیس زن در یگان‌های ویژه پاسداران ناجا در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان و نیز در کاهش استفاده ابزاری از آنان مؤثر بوده و به همین دلیل می‌تواند به عنوان یک اولویت در دستور کار پلیس قرار گیرد. شیری و آهی (۱۳۹۴)، در پژوهشی با هدف پاسخگویی به این سؤال که نیروهای پلیس در پیشگیری از بزه‌دیدگی مکرر چه نقشی ایفاء می‌کنند، دریافتند که نیروهای پلیس می‌توانند از طریق دستگیری بزه‌کاران فعال در تکرار بزه‌دیدگی، حفاظت از بزه‌دیدگان، نظارت بر اجرای مجازات‌های اجتماعی، حفاظت از هویت و آبروی بزه‌دیده و بستگان وی، همکاری و مشارکت با شهروندان، ارائه خدمات اجتماعی و آموزش و اطلاع‌رسانی از بزه‌دیدگی و تکرار آن همکاری نمایند. میرزایی (۱۳۹۴)، در مطالعه‌ای با هدف بررسی وضعیت خشونت خانگی در زنان مراجعه‌کننده به مراکز قضایی شهر پاره، نشان داده که بالاترین میزان خشونت در بین زنان ۲۵ تا ۲۸ سال می‌باشد و اقدامات پلیس با رویکرد جامعه‌نگر، نقش مؤثری در پیشگیری از وقوع و بروز همسر

آزاری دارد و برای تحقق این امر، استخدام پلیس زن، گزینش صحیح، آموزش کافی، تخصصی کردن پلیس و بکارگیری واحدهای مددکار پلیس و پزشکان پلیس ضروری به نظر می‌رسد. قناد (۱۳۹۱)، در پژوهشی با بررسی رویکرد پلیس زن در پیشگیری وضعی از جرایم علیه زنان و کودکان در دو بخش جداگانه مربوط به زنان و کودکان نشان داد که در تبیین سیاست جنایی، هیچ‌گاه نمی‌توان یک رویکرد خاص از جرم و پیشگیری را مد نظر قرار داد، بلکه باید سیاست فراگیر و جامع ملاک عمل قرار گیرد که در آن همه رویکردها در کنار هم مورد توجه قرار گیرند. رویکرد پیشگیری وضعی ناظر بر اقدامات قابل سنجش و ارزیابی مقابله با جرم و معجرم است. این اقدام از طریق اعمال مدیریت صحیح، دستکاری در محیط جرم و ادوات جرم، طراحی یا اعمال تغییرات پایدار در محیط بی‌واسطه که منجر به کاهش فرصت‌های جرم و افزایش خطرات جرم است، حاصل می‌شود. همچنین پلیس زن می‌تواند از طریق پیشگیری وضعی و کنترل ابزارها و آماج‌های جرم آرامش، اطمینان، اعتماد و نظم و بالاخره امنیت همه جانبه را برای زنان و کودکان و خانواده‌ها ایجاد نماید.

هولمبرگ^۱ (۲۰۲۱)، در پژوهشی با هدف بررسی اولین تجربه مواجهه بزه‌دیدگان خشونت با پلیس دانمارک، نشان داده که هدف از اعلام گزارش، حمایت پلیس از حقوق بزه‌دیدگان بوده، در حالی که این حقوق همواره رعایت نمی‌شود و در برخی مواقع پلیس بدون در نظر گرفتن حقوق قربانی، صرفاً قوانین را اجرا می‌کند. همچنین در بسیاری موارد پلیس قادر به تأمین نیازها و انتظارات بزه‌دیدگان نیست و به نیازهای سیستم عدالت کیفری بیش از نیاز قربانیان توجه دارد. بانرجی^۲ (۲۰۲۰)، در پژوهشی که با هدف شناسایی عوامل خشونت آمیز جنسی علیه زنان در بنگلادش صورت پذیرفت، نشان داد که ساختار اجتماعی مردسالار، ازدواج اجباری، اقدامات فرهنگی و موانع دسترسی به عدالت، از عوامل اصلی خشونت جنسی در بنگلادش است. کورسوران و آلن^۳ (۲۰۰۸)، در مطالعه‌ای که با هدف سنجش تأثیرات اجرای تیم مداخله در بحران برخشونت‌های خانوادگی از دیدگاه پلیسی

1. Holmberg

2. Banerjee

3. Corcoran and Allen

انجام شد، نشان دادند یک برنامه مراقبتی در داخل خانه‌ها بهتر از پیگیری این جرائم به وسیله پلیس بوده و می‌تواند جایگزین آن باشد. همچنین ترکیب تلاش‌های پلیس و حمایت نهادهای اجتماعی برای اجرای قانون، یک رهیافت توأم با نوآوری است. بررسی پیشنه نشان می‌دهد که تحقیقات انجام شده هر کدام به نوعی بدنبال راهکارهایی برای پیشگیری از بزه دیدگی زنان بوده و با برجسته ساختن اقداماتی همچون تأثیر قابل ملاحظه پیشگیری وضعی، سرعت عمل در فرآیند رسیدگی به پرونده‌ها، تبیین نقش پلیس و حمایت آنان از بزه دیدگان، تبیین نقش نهادهای اجتماعی و ... در صدد پیشگیری از بزه دیدگی زنان می‌باشند در حالی که پژوهش حاضر علاوه بر اینکه این چنین اهدافی را دنبال می‌نماید، با تمرکز بر ابعاد راهبردی مسئله و با یک نگاه کلان موضوعات کلیدی مسئله را شناسایی می‌نماید، که تاکنون پژوهش‌ها نپرداخته‌اند و پژوهش حاضر از این جهات دارای نوآوری می‌باشد.

مبانی نظری: در ادامه مبانی نظری به طور خلاصه مرور می‌شود.

راهبرد: مفهوم راهبرد در مدیریت، زاییده فضای رقابتی و محدودیت منابع است که از دهه ۱۹۸۰ تا کنون، مفهوم آن در برنامه ریزی و مدیریت گسترش یافته است (سعیدنیا، ۱۳۸۲، ص ۱۰). برای «راهبرد» تعاریف زیر ارائه شده‌اند:

- مجموعه‌ای از اقدام‌ها و سیاست‌هایی است که جهت گیری کلی سازمان را مشخص و چگونگی نیل به هدف‌های کلان را تعیین می‌کند (اشرفی، ۱۳۸۸، ص ۹۱)؛
- یک برنامه واحد، همه جانبه و تلفیقی است که محاسن یا نقاط قوت اصلی سازمان را با عوامل و تغییرهای محیط مرتبط می‌کند و به نحوی طراحی شده است که با اجرای صحیح آن از دستیابی به هدف‌های اصلی سازمان اطمینان حاصل می‌شود (ابطحی، اعرابی، جعفری‌نیا و نجاری، ۱۳۸۷، ص ۸)؛
- ابزاری هستند که سازمان می‌تواند به وسیله آن‌ها به هدف‌های بلندمدت خود دست یابد (دیوید^۱، ۱۳۸۹، ص ۳۲)؛

1. David

- مسیری است که بر مطالعات درون سازمانی و به دست آوردن قوت‌ها و ضعف‌ها از یک طرف و از طرف دیگر بر مطالعات برون سازمانی و به دست آوردن فرصت‌ها و تهدیدها مبتنی است و تدوین و اجرای درست آن می‌تواند تا حد زیادی تحقق اهداف سازمان را تضمین کند.

اجرای راهبرد: اجرای راهبرد ناظر بر اقدامات بین انتظارات و نتایج حاصل از راهبرد است و به بیان ساده یعنی آنچه که بین انتظارت راهبرد و نتایج (ادراک شده) راهبرد پیش می‌آید؛ اجرای راهبرد به روش ساخت دهی یک سازمان برای پیاده سازی کارآمد برنامه راهبردی و نیل به اهداف آن اشاره دارد (آلخافاجی^۱، ۲۰۰۳، ص ۱۸۳). مدیریت در اجرای راهبرد با مسائلی همچون: تعیین اهداف سالانه، تدوین سیاست‌ها، تخصیص منابع، تغییر ساختار کنونی سازمان، تجدید ساختار، تجدیدنظر در پاداش و برنامه‌های انگیزشی، کاهش مقاومت‌هایی که در برابر تغییرات ایجاد می‌شود، وفق دادن مدیران با راهبرد، تقویت فرهنگی که پشتیبان راهبرد باشد، تطبیق فرآیندهای تولید/عملیات با راهبرد، تشکیل یک واحد منابع انسانی اثربخش روبه رو است. اگر در اجرای راهبرد وضع به گونه‌ای باشد که سازمان ناگزیر شود در مسیری بسیار جدید گام بردارد، تغییر مدیریت بسیار ضروری است (سوری، تجربی و محمودی، ۱۳۹۲، ص ۴۷).

مدیریت راهبردی: مدیریت راهبردی عبارت است از بررسی محیطی (هم محیط داخلی و هم محیط خارجی)، تدوین راهبرد (برنامه ریزی بلندمدت یا راهبردی)، اجرای راهبرد و ارزیابی و کنترل راهبرد. مدیریت راهبردی بر نظارت و ارزیابی فرصت‌ها و تهدیدهای خارجی در سایه توجه به نقاط قوت و ضعف یک سازمان، تأکید دارد (طالقانی و طالقانی نژاد، ۱۳۹۵، ۲۷۳).

پیشگیری: پیشگیری از وقوع جرم عبارت است از پیش بینی، شناسایی و ارزیابی وقوع جرم و اتخاذ تدابیر و اقدام‌های لازم برای جلوگیری از وقوع آن. روش‌های پیشگیری متنوع هستند و شامل هرگونه راهکاری است که موجب جلوگیری از وقوع جرم، کنترل

1. Alkhafaji

بزهکاری و کاهش نرخ جرم در آینده باشد. به اعتقاد همه جرم شناسان، راهبرد مجازات مجرم در حوزه مهار جرم کارآیی لازم را ندارد و باید به پیشگیری از آن همت گمارد. رجبی پور معتقد است بنیادی ترین راه مهار، کنترل و کاهش بزه کاری راهبرد پیشگیری از جرم است. به گفته سر رابرت پیل^۱ رئیس پلیس کلان شهر لندن، مأموریت اصلی پلیس، پیشگیری از جرم و بی نظمی است (محمدنسل، ۱۳۸۹، ص ۱۳۸). قدیمی ترین نوع پیشگیری، پیشگیری کیفری است. پیشگیری کیفری به آن پیشگیری گفته می شود که با استفاده از ضمانت اجرای کیفری (مجازات ها و اقدامات تأمینی و تربیتی) و نهادها و تأسیسات نظام عدالت کیفری چون پلیس، دادسرا، دادگاه، سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی انجام می شود (رحیمی نژاد، ۱۳۹۴، ص ۱۱۸). پیشگیری کنشی یا غیر کیفری به بهره گیری از تدبیرهایی اشاره دارد که به جای نشستن به انتظار رخداد، برای دادن پاسخ درخور به آن با شناسایی و تمرکز بر زمینه های بروز آن، پیشگیری از آن پدیده را دنبال می کند (رایجیان اصلی، ۱۳۹۷، ص ۴۲).

بزه دیدگی زنان: بزه دیدگی زنان عمل مجرمانه ای است که یک زن قربانی آن می شود؛ این عمل می تواند قتل، سرقت، تجاوز به عنف و بسیاری از جرائم دیگر باشد (مرتضوی، ۱۳۸۸، ۱۳). بزه دیدگی زنان یکی از آفاتی است که به علت ساختارهای زیستی-روانی و اجتماعی و فرهنگی حاکم بر زندگی زنان، کیفیت و شکل خاصی به خود می گیرد. در واقع گستردگی ابعاد و پیچیدگی اشکال بزه دیدگی زنان، اتخاذ سیاست های حمایتی خاص از ایشان را در مرحله پیشگیری از بزه دیدگی ضروری ساخته است. بحث در مورد قربانیان زمانی در حاشیه جرم شناسی مطرح می شد، اما امروزه یکی از بحث های مرکزی و کلیدی جرم شناسی، توجه به قربانیان و نیازهای آنان است. پژوهش های کمی و کیفی که در این زمینه صورت گرفته، موضوع جرم شناسی متأخر را تغییر داده است (صادقی فسایی و میرحسینی، ۱۳۹۰، ص ۳۵). اندیشه حمایت از بزه دیدگان مسأله ای است که از آغاز نیمه دوم قرن بیستم میلادی توجه اندیشمندان را به طور ویژه به خود جلب نموده است. به طوری

1. Sir Robert Peel

که تحت تأثیر این اندیشه، مجمع عمومی سازمان ملل با تصویب سندی با عنوان «اعلامیه اصول اساسی عدالت برای بزه‌دیدگان و قربانیان سوء استفاده از قدرت ۱۹۸۵» به آن جنبه جهانی و نظام مند بخشیده است (حاجی تبار فیروزجانی، ۱۳۹۱، ص ۱۱۶). بدین جهت اکنون در میان جدیدترین معارف جرم‌شناختی، دیگر مسأله عمده مجرم نیست، بلکه بزه‌دیده است؛ یعنی کسی که شیوه زندگی و فعالیت‌های روزمره وی ممکن است او را در برابر جرم آسیب پذیر کند (داودی دهاقانی، ۱۳۹۶، ص ۷۷).

روش

این پژوهش از نظر هدف کاربردی، از حیث ماهیت توصیفی - تحلیلی و از نظر روش کیفی است. جامعه آماری پژوهش را خبرگان حوزه جرائم زنان در سازمان پلیس، قوه قضاییه، آموزش و پرورش، سازمان بهزیستی و سازمان زندان‌ها تشکیل داده‌اند و نمونه هدفمند ۱۴ نفری از آنها به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها مصاحبه نیمه ساختار یافته است و داده‌های جمع‌آوری شده به روش تحلیل مضمون و با استفاده از نرم افزار مکس کیودا نسخه ۱۱ تحلیل شدند. برای اطمینان از روایی از نظرات اساتید و برای پایایی از روش باز آزمون، مقایسه و تکرار پذیری استفاده شد.

یافته‌ها

الف) یافته‌های توصیفی: یافته‌های مربوط به ویژگی‌های جمعیت شناختی در جداول ۱ و ۲ ارائه شده است.

جدول ۱: کدهای شرکت کنندگان در مصاحبه

ردیف	کد مصاحبه شونده	سمت/جایگاه علمی
۱.	کد ۰۱	فرمانده /عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی
۲.	کد ۰۲	عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی
۳.	کد ۰۳	عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی
۴.	کد ۰۴	رئیس پلیس فتا
۵.	کد ۰۵	عضو پژوهشگاه و مطالعات راهبردی
۶.	کد ۰۶	رئیس پلیس آگاهی
۷.	کد ۰۷	رئیس پلیس پیشگیری

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی	کد ۰۸	۸
عضو هیئت علمی دانشگاه علوم انتظامی	کد ۰۹	۹
فرمانده انتظامی استان	کد ۱۰	۱۰
معاون پیشگیری از جرم	کد ۱۱	۱۱
رئیس سازمان آموزش و پرورش	کد ۱۲	۱۲
رئیس سازمان بهزیستی	کد ۱۳	۱۳
رئیس سازمان زندانها	کد ۱۴	۱۴

جدول ۲. توزیع و درصد فراوانی یافته‌های توصیفی

درصد	فراوانی			درصد	فراوانی		
۷٪	۱	کارشناسی ارشد	تحصیلات	۱۰۰٪	۱۴	مرد	جنسیت
۹۳٪	۱۳	دکتری		-	-	زن	
۱۰۰٪	۱۴	مجموع		۱۰۰٪	۱۴	مجموع	
۲۱٪	۳	۳۰-۲۶	سن خدمتی(سال)	۲۱٪	۳	۴۸-۴۰	سن(سال)
۷۹٪	۱۱	بالاتر از ۳۰		۷۹٪	۱۱	۴۸ به بالا	
۱۰۰٪	۱۴	مجموع		۱۰۰٪	۱۴	مجموع	

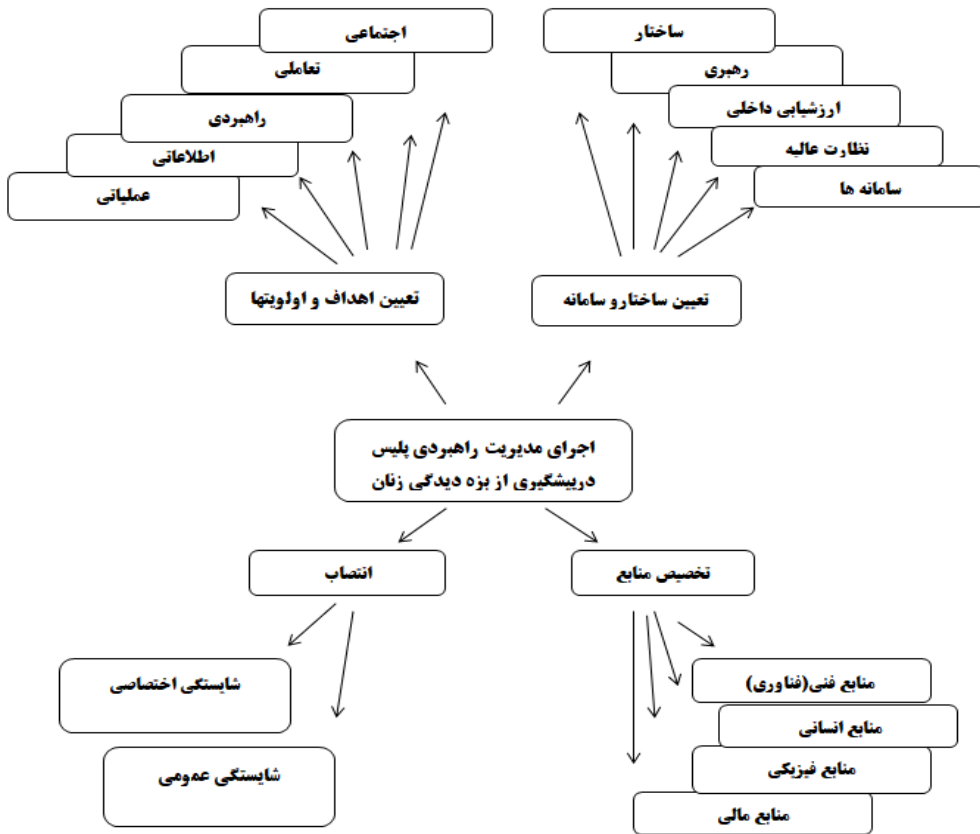
ب) یافته‌های استنباطی: در این بخش از پژوهش با استفاده از ادبیات نظری و نظرات خبرگان مطابق نمونه متن در جدول ۳ و با تجمیع کدها، تعداد ۱۶ کد باز، ۴ کد محوری مطابق جدول ۴ شناسایی شد. در نهایت، شبکه مضامین شاخص‌های اجرای مدیریت راهبردی در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان به صورت نمودار ۱ شکل گرفت.

جدول ۳: نمونه متن مصاحبه

ابعاد استخراج شده	کد مصاحبه شونده	گزاره/متن مصاحبه
<p>تمرکز بر حفظ تعاملات؛ داشتن اطلاعات کافی از مسئله؛ اجرای ساختن مناسب مأموریت؛ داشتن راهبرد مناسب؛ استفاده از سامانه‌های پلیسی؛ داشتن ساختار مناسب تحت نظارت مدیران عالی؛ اختصاص منابع مختلف مادی و غیر مادی؛ انتخاب کارکنان برای اجرای مأموریت بر اساس شایستگی‌ها؛ کنترل و نظارت</p>	<p>۱۰</p>	<p>در اجراء مدیریت برای پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان اهداف کوتاه مدت، میان مدت و طولانی مدت بایستی مشخص گردند و بر اساس اهمیت و اولویتی که به آنها داده می‌شود بایستی به هدف اصلی و مطلوب که همان پیشگیری از آسیب دیدگی زنان است، رسید. فعالیت‌های که در این زمینه به عنوان اهداف بایستی برنامه ریزی شود در ابعاد اشراف بر موضوع، برقراری تعامل با سازمان‌ها؛ مثل بهزیستی و جامعه پشتیبان و نهادهای دولتی، اجرای مناسب مأموریت و راهبردی مناسب برای رسیدن به هدف می‌باشد. ایشان بر ارزیابی و تحلیل مناسب محیطی و بهره‌گیری از سامانه‌های پلیس تأکید داشته و نقش سامانه‌ها را در پیشگیری غیر کفیری تأثیرگذار دانسته و به نگام و بروز بودن سامانه اطلاع‌رسانی پلیس و همچنین پاسخگویی به عنوان یک ارزش در سازمان پلیس را از شاخص‌های مهم آن ارزیابی می‌کند. همچنین پیگیری به موقع خواسته تماس گیرنده با ۱۹۷ و قابلیت داده کاوی در سامانه ۱۱۰ رابا اهمیت قلمداد نمود. و در مجموع ساختار مناسب برای دریافت بموقع و اجرای به هنگام مأموریت‌های برای پیشگیری از آسیب دیدگی زنان را در حالی که فرماندهی هم در آن تأثیرگذار هست را ضروری می‌دانند. در ادامه تخصیص منابع مالی و فنی و نیز نیروی انسانی ماهر و خلاق را در پیشبرد اهداف نهایی سازمان مهم ارزیابی می‌نماید و در این مرحله توجه به موضوع انتصاب اهمیت ویژه‌ای دارد و در این انتصاب شایستگی‌ها در ابعاد مختلف عمومی و اختصاصی می‌بایست مد نظر باشد و تأکید داشتند سازمان‌ها برای رسیدن به بهره‌وری بالا می‌بایست از نظارت یا کنترل به عنوان ابزار ارزیابی اثر بخشی و کارایی استفاده نماید.</p>

جدول ۴: کدهای محوری، انتخابی و باز استخراج شده از مصاحبه

کدهای باز (مضامین فرعی)		کدهای انتخابی (مضامین اصلی)		کد محوری
KMB1	اجتماعی	FA1	تعیین اهداف و اولویت‌ها	اجرای راهبردی
KMB2	تعاملی			
KMB3	راهبردی			
KMB4	اطلاعاتی			
KMB5	عملیاتی			
KMB6	ساختار	FA2	تعیین ساختار و سامانه	
KMB7	رهبری			
KMB8	ارزشیابی داخلی			
KMB9	نظارت عالی			
KMB10	سامانه‌ها			
KMB11	منابع مالی	FA3	تخصیص منابع	
KMB12	منابع فیزیکی			
KMB13	منابع انسانی			
KMB14	منابع فنی (فناوری)			
KMB15	شایستگی عمومی	FA4	انتصاب	
KMB16	شایستگی اختصاصی			

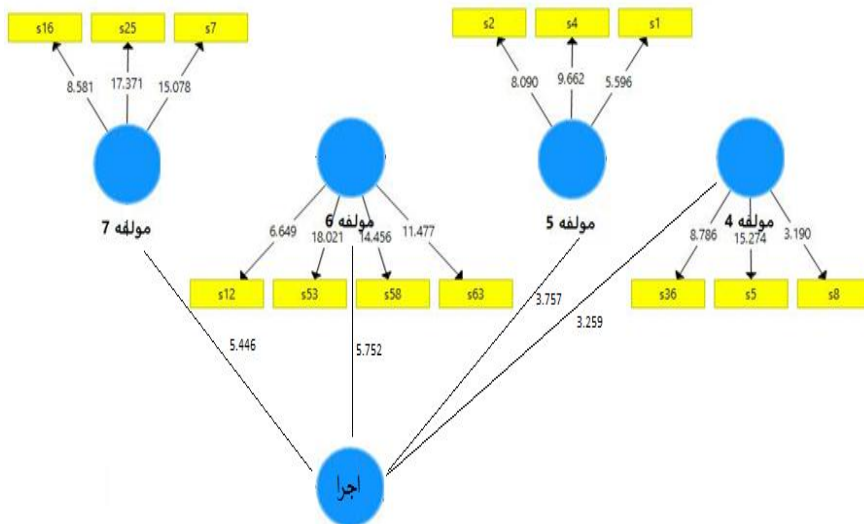

نمودار ۱: شبکه مضامین اصلی و فرعی شاخص‌های اجرای مدیریت راهبردی در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان

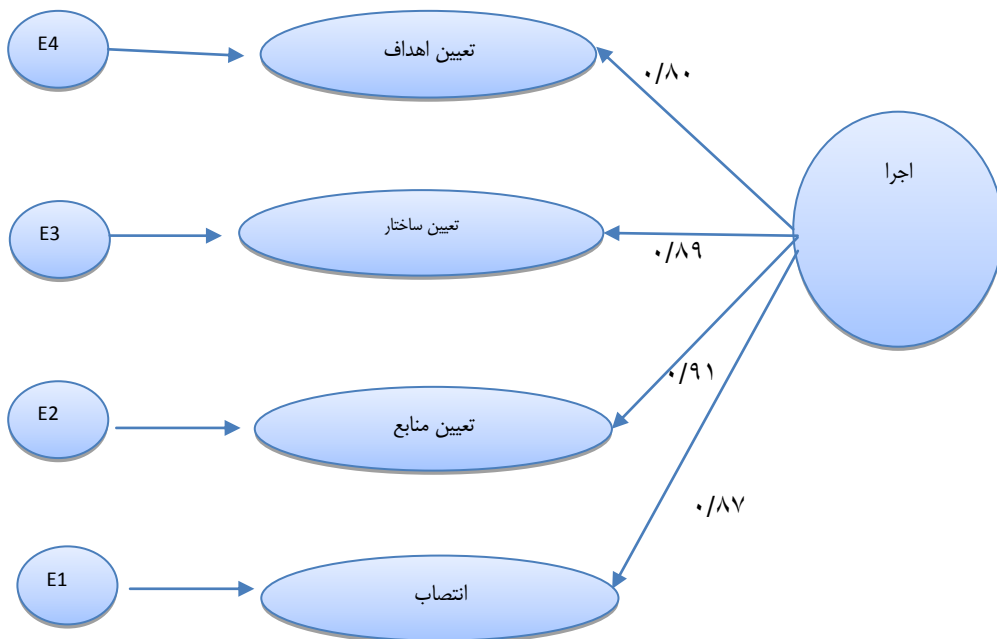
مدل معادلات ساختاری و تحلیل عامل تأییدی: در این بخش ساختار مدل، روابط بین متغیرهای نهفته درونی و بیرونی مورد توجه قرار می‌گیرند. در اینجا هدف، تشخیص این موضوع است که آیا روابط نظری بین متغیرها به وسیله داده‌ها تأیید گردیده یا خیر، که در این راستا برای بررسی روایی بعد اجرای مدیریت راهبردی پلیس در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان از نرم افزار «اسمارت پی. ال. اس»^۱ استفاده شد. نمودار ۳ و جدول ۵ نشان می‌دهد که بارهای عاملی مؤلفه تعیین اهداف و اولویت‌ها بالاتر از ۰/۴ می‌باشند که در

1 Smart PLS

سطح ۰/۹۵ معنادار می‌باشند. علاوه بر این، بارهای عاملی مؤلفه تعیین ساختار و سامانه نیز بالاتر از ۰/۴ می‌باشند که در سطح ۰/۹۵ معنادار می‌باشند. همچنین بارعاملی تخصیص منابع و بارعاملی انتصاب بالاتر از ۰/۴ می‌باشند که در سطح ۰/۹۵ معنادار می‌باشند. نتایج نشان می‌دهد که شاخص‌های مؤلفه تعیین اهداف و اولویت‌ها می‌توانند ۰/۵۲ از متغیر ارزیابی محیط راهبردی را پیش بینی نمایند. همچنین شاخص‌های مؤلفه تعیین ساختار و سامانه و تخصیص منابع و انتصاب توانسته‌اند درصد قابل قبولی از متغیرهای مربوطه را پیش بینی نمایند. برای بررسی معنادار بودن رابطه بین متغیرها از آماره آزمون t یا همان t-value نیز استفاده شد؛ نتایج نشان داد که تمام بارهای عاملی بیشتر از ۰/۴ است و همچنین آماره تی مربوط به ضرایب مسیر و بارهای عاملی نیز بیشتر از ۱/۹۶ بود و همه آن‌ها معنادار هستند. ضمناً برای بررسی کیفیت مدل از آزمون کیفیت مدل اندازه گیری یا شاخص اشتراک استفاده شده است که در مدل پژوهش حاضر در نمودار ۲ این اعداد مثبت می‌باشند.

نمودار ۲: نمودار مدل معادلات ساختاری و تحلیل عاملی تاییدی بعد اجرا و مؤلفه‌های آن

نمودار ۳: مدل ساختاری پژوهش برای بعد اجرا

جدول ۵: بارهای عاملی

بار عاملی	مؤلفه‌ها
۰/۸۰	تعیین اهداف
۰/۸۹	تعیین ساختار
۰/۹۱	تعیین منابع
۰/۸۷	انتصاب

بحث و نتیجه‌گیری

امروزه تحولات نوین در حوزه مطالعات جرم‌شناسی سبب شده تا توجه محققین علوم اجتماعی و جرم‌شناسی به آن سوی عمل مجرمانه، یعنی قربانیان جرایم معطوف شود. بزه‌دیده، عنصری مهم در فرایند کیفری است که به دنبال وقوع یک جرم دچار آسیب بدنی، روانی و مالی می‌شود. این آسیب‌پذیری در زنان به دلیل ویژگی‌های خاص زیستی و فیزیولوژیکی به نسبت مردان فراوان‌تر است. پلیس به عنوان کسی که ممکن است بیش از

سایر متخصصان نظام عدالت جنایی با بزه‌دیدگان تماس و ارتباط داشته باشد، نقش مهم و برجسته‌ای در پیشگیری از بزه‌دیدگی دارد. بدون شک، در شرایط جهانی شدن و دنیای رقابتی و متغیر، تدوین برنامه‌های راهبردی در عرصه‌های مختلف ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است؛ بنابراین پلیس برای ایفای نقش قانونی خود، نیازمند اجرای مدیریت راهبردی جدیدی است که تطابق بیشتری با ماهیت و ویژگی‌های این سازمان داشته و بتواند تا حد امکان چالش‌ها و آسیب‌هایی را که نظم و امنیت در جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد شناخته و در راستای رفع آن گام بردارد. این پژوهش با هدف شناسایی شاخص‌های اجرای مدیریت راهبردی پلیس در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان انجام شد و در مجموع چهار بعد برای اجرای مدیریت راهبردی برای پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان احصاء گردید: تعیین اهداف، ساختار، تعیین منابع، انتصاب. با این توضیح که موضوعاتی همچون تعامل، اجتماعی بودن، راهبردی، عملیاتی و اطلاعاتی در تبیین تعیین اهداف سازمانی؛ عواملی نظیر: ساختار، رهبری، ارزشیابی داخلی، نظارت عالی و سامانه‌ها در تبیین ساختار؛ عواملی مانند؛ مالی، فیزیکی، انسانی و فناوری در تبیین تعیین منابع و نیز عواملی مانند؛ و شایستگی عمومی و اختصاصی برای انتصاب از نظر خبرگان به عنوان شاخص‌های اجرای مدیریت راهبردی برای پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان شناسایی شدند. این نتایج مبانی نظری و یافته‌های پژوهشی پیشین را تأیید می‌کند و با پژوهش موسوی مجاب و بشری (۱۳۹۹) که بر مسئله نظارت و کنترل تأکید دارد و با پژوهش غلامی رزینی (۱۳۹۷) که سرعت عمل در تشکیل پرونده قضایی، دقت در انجام تحقیقات، حضور سریع پلیس در صحنه جرم، شناسایی و دستگیری متهمان و کشف به موقع جرایم را در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان مؤثر می‌داند و با پژوهش افراسیابی (۱۳۹۵) که پاسخ سریع پلیس به بزه‌دیدگی بانوان و دستگیری بزهدار را در کاهش بزه‌دیدگی زنان اثر بخش دانسته، هماهنگی دارد و یافته‌های پژوهش قناد (۱۳۹۱) را که رویکرد پیشگیری وضعی را از طریق اعمال مدیریت صحیح، دستکاری در محیط جرم و طراحی یا اعمال تغییرات پایدار در محیط بلاواسطه که منجر به کاهش فرصت‌های جرم و افزایش خطرات جرم می‌شود، تأیید می‌کند. در ضمن

پژوهش‌های سابق عمدتاً به مطالعه قوانین و جنبه‌های حمایت از بزه‌دیدگان پرداخته، در حالی که در پژوهش حاضر ضمن شناسایی شاخص‌های اجرای مدیریت راهبردی پلیس در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان الگوی جدیدی ارائه نموده که از این حیث دارای نوآوری می‌باشد.

پیشنهادها: باتوجه به نتایج به دست آمده از این پژوهش، پیشنهادهای زیر ارائه می‌شوند.

- پلیس برای هدف گذاری در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان، توجه ویژه به مبانی پلیس جامعه محور در توجیه، تبیین و عملیاتی ساختن تعامل و مسئله اجتماعی نمودن مأموریت‌های مختص به امر پیشگیری داشته باشد؛
- پلیس برای تبیین مأموریت پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان، ایجاد و توسعه گفتمان غالب با دو رویکرد اطلاعاتی و عملیاتی را به طور ویژه پیگیری نماید؛
- در راستای پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان، پلیس با ترسیم و عملیاتی ساختن ساختاری منعطف و پویا و پاسخگو به چالش‌های محیطی و راه‌اندازی سامانه‌ها مرتبط با هم به تقویت عوامل حمایتی و حذف عوامل خطر ساز اقدام نماید؛
- پلیس برای موفقیت در مسیر پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان نیازمند سرمایه گذاری مالی و انسانی به لحاظ آموزش‌های متناسب با شرایط محیطی و تجهیز به فناوری‌های روز دنیا و بهره برداری از آنها می‌باشد؛
- پلیس برای بکارگیری کارکنان در سطوح عالی، میانی و عملیاتی توجه به ویژگی‌های تخصصی و عمومی آن‌ها داشته باشد.

سپاسگزاری

پژوهشگران برخورد لازم می‌دانند از خبرگانی که با مشارکت در مصاحبه به اجرای تحقیق کمک نمودند، تشکر و قدردانی نمایند.

منابع

۱. ابطحی، سیدحسین؛ اعرابی، سیدمحمد؛ جعفری‌نیا، شمس‌الله و نجاری، رضا (۱۳۸۷). استراتژی‌های مدیریت منابع انسانی (بررسی موردی). تهران: نشر پیوند.
۲. اشرفی، یوسف (۱۳۸۸). رویکردی جدید در برنامه ریزی شهری در رویکردی تحلیلی، مجله مدیریت شهری، ۷(۲۳)، ۸۹-۱۰۵. قابل بازیابی از:
<http://sam-shahr.ir/wp-content/uploads/2020/09/modiriateshahri/23.pdf>
۳. افراسیابی، علی. (۱۳۹۵). پلیس و حمایت از حقوق بانوان بزه‌دیده، فصلنامه مطالعات حقوقی انتظامی، ۱(۲):
۴. ۲۸-۷. قابل بازیابی از: http://journals.police.ir/article_18095.html
۵. جان پرور، محسن؛ حیدری موصولو، طهمورث (۱۳۹۰). آسیب شناسی فضای سایبر بر امنیت اجتماعی. پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی. ۴(۱۵): ۱۷۲-۱۴۱. قابل بازیابی از:
http://osra.jrl.police.ir/article_9755.html
۶. حاجی تبارفیروزجانی، حسن (۱۳۹۱). بزه‌دیده شناسی حمایتی افتراقی. تهران: انتشارات جنگل.
۷. داودی دهقانی، ابراهیم (۱۳۹۶). ارائه الگوی مدیریت پیشگیری انتظامی از جرم بارویکرد اطلاعات محور. (رساله دکتری). دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران
۸. دیوید، فرد. آر. (۱۳۸۹). مدیریت استراتژیک. (سیدمحمد اعرابی و علی پارسائیان، مترجمان). تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
۹. رایجیان اصلی، مهرداد (۱۳۹۷). درآمدی بر جرم شناسی. تهران: نشر سمت.
۱۰. رحیمی نژاد، اسماعیل (۱۳۹۴). جرم شناس. تبریز: نشر فروزش. (چاپ چهارم)
۱۱. زینالی، حمزه (۱۳۸۳). اثرات فقدان حمایت کیفری مناسب از زنان بر بزه‌دیدگی آن‌ها. فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی، ۳(۱۳): ۲۲۲-۱۹۷. قابل بازیابی از:
<https://refahj.uswr.ac.ir/article-1-2216-fa.html>
۱۲. سعیدنیا، احمد (۱۳۸۲). سرشت استراتژیک برنامه ریزی و مدیریت شهری. فصلنامه مدیریت شهری. (۱۴): ۶-۱۳. قابل بازیابی از:
<http://sam-shahr.ir/wp-content/uploads/2020/09/modiriateshahri/14.pdf>

۱۳. سوری، موسی؛ محمدعلی تجریشی، ایمان؛ محمودی، مهدی (۱۳۹۲). مدیریت استراتژیک در صنایع نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، تهران: مه‌کامه
۱۴. شیر، هوشنگ؛ آهی، پرویز (۱۳۹۴). نقش پلیس در پیشگیری از بزه‌دیدگی مکرر با تکیه بر اسناد بین‌المللی،
۱۵. فصلنامه انتظام اجتماعی، ۸(۱)، ۸۹-۱۱۴. قابل‌بازیابی از:
http://sopra.jrl.police.ir/article_36523.html?lang=en
۱۶. صادقی، مجتبی؛ رهنما، محمدرحیم (۱۳۹۱). شناسایی و سنجش بسترهای بایسته برای الگوی مدیریت استراتژیک شهری (مطالعه موردی شهر مشهد). مجله پژوهش و برنامه‌ریزی شهری. ۹(۹): ۳۴-۲۱. قابل‌بازیابی از:
https://jupm.marvdasht.iau.ir/article_1517_a55ed30eebd2a8f634995445c068ae3a.pdf
۱۷. صادقی فسایی، سهیلا؛ میرحسینی، زهرا (۱۳۹۰). بررسی عوامل مؤثر بر بزه‌دیدگی زنان شهر تهران. مجله پژوهش زنان. ۱۹(۱): ۳۵-۶۲. قابل‌بازیابی از:
https://jwdp.ut.ac.ir/article_22492.html
۱۸. طالقانی محمد؛ طالقانی نژاد، سارا (۱۳۹۵). بررسی نقش مدیریت راهبردی در کارآفرینی سازمانی. فصلنامه مطالعات مدیریت راهبردی. ۷(۲۷): ۲۹۳-۲۷۱. قابل‌بازیابی از:
http://www.smsjournal.ir/article_88448.html?lang=fa
۱۹. وروایی، اکبر؛ بهرامی‌پور، رسول؛ عزیزی ارشد، مصطفی (۱۳۹۴). ضرورت ایجاد پلیس زن در یگان ویژه پاسداران ناجا جهت پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان. مطالعات پلیس زن، ۱۰(۲۵): ۵۵-۴۶. قابل‌بازیابی از: http://ps.jrl.police.ir/article_11203.html
۲۰. غلامی رزینی، محسن؛ غلامی، احسان؛ نجفی، حسین؛ روشنی، محمد (۱۳۹۷). نقش پلیس در حمایت از بزه‌دیدگان. فصلنامه دانش انتظامی کردستان، ۹(۴): ۳۲-۱. قابل‌بازیابی از:
http://kurdestan.jrl.police.ir/article_91747.html
۲۱. قاسمی، مسعود (۱۳۹۰). عکس‌العمل پلیس در شرایط خاص بزه‌دیدگی. مجله کارگاه. ۵(۲): ۱۵۷-۱۲۶. قابل‌بازیابی از: http://det.jrl.police.ir/article_10502.html
۲۲. قناد، فاطمه (۱۳۹۱). نقش پلیس زن در پیشگیری از جرایم علیه زنان و کودکان، دو فصلنامه علمی فقه و حقوق خانواده، ۱۷(۵۶): ۹۷-۱۱۵. قابل‌بازیابی از:
https://flj.isu.ac.ir/article_39428.html

۲۳. کورسوران، ژاکلین؛ آلن، شانون. (۲۰۰۸). جایگاه حمایت از بزه‌دیدگان خشونت‌های خانوادگی از دیدگاه پلیس انتظامی. (مرتضی نیازخانی، صالح عبدی نژاد، سودابه عزیزی، مترجمان). فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم، ۵(۱۴): ۱۵۵-۱۲۶. قابل بازیابی از:
http://cps.jrl.police.ir/article_13508.html
۲۴. محمدنسل، غلامرضا (۱۳۸۹). جستارهایی در پیشگیری انتظامی از جرم. تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین.
۲۵. مرتضوی، نسرین (۱۳۸۸). جایگاه زنان بزه‌دیده در قلمرو سیاست جنایی ایران. (پایان نامه کارشناسی ارشد). دانشکده حقوق، مجتمع آموزش عالی قم، قم.
۲۶. ملکشاهی، محمد (۱۳۹۵). جنبه‌های حمایتی پلیس از بزه‌دیدگان در قوانین ایران. فصلنامه مطالعات حقوقی-انتظامی، ۱(۳): ۱۶۱-۱۴۳. قابل بازیابی از:
http://lqp.jrl.police.ir/article_18107_f07da0b75472bb1185aa_896_a0f23_5672.pdf
۲۷. موسوی مجاب، سید درید؛ بشری، سارا (۱۳۹۹). تدابیر و راهبردهای مؤثر در پیشگیری از بزه‌دیدگی زنان شاغل مطالعه میدانی: شهر قم. فصلنامه علمی دیدگاه‌های حقوق قضایی، ۲۵(۹۰): ۲۶۷-۲۴۷. قابل بازیابی از:
<https://jlvIEWS.ujsas.ac.ir/article-1-1379-fa.html>
۲۸. میرزایی، رحمت (۱۳۹۴). خشونت علیه زنان و نقش پلیس در پیشگیری از بزه‌دیدگان، فصلنامه انتظام اجتماعی، ۷(۱): ۷۴-۴۷. قابل بازیابی از:
http://sopra.jrl.police.ir/article_33062.html
29. Alkhafaji, A. F. (2003). Strategic Management: Formulation, Implementation, and Control in a Dynamic Environment. The Haworth Press. Inc. New York.
30. Banarjee, S. (2020). Identifying factors of sexual violence against women and protection of Their rights in Bangladesh. Aggression and violent behavior, 52, 101384.
<https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101384>
31. Holmberg, L., Johansen, L. V., Asmussen, I. H., Birkmose, S. M., & Adrian, L. (2021). Victims' rights: Serving victims or the criminal justice system? An empirical study on victims Of violent crime and their experiences with the Danish police. International Journal of Comparative and Applied Criminal Justice, 45(1), 89-104. <https://doi.org/10.1080/01924036.2020.1719525Abtahi>

- Seyyed Hossein; Arabi, Seyyed Mohammad; Jafarina, Shamsullah and Najari, Reza (1387). Human resource management strategies (case study). Tehran: Link Publishing.
32. Afrasiabi, Ali. (2016). Police and Protection of the Rights of Victimized Women, *Police Legal Studies Quarterly*, 1(2): 7-28. Retrievable from: http://journals.police.ir/article_18095.html
33. Alkhafaji, A. F. (2003). *Strategic Management: Formulation, Implementation, and Control in a Dynamic Environment*. The Haworth Press. Inc. New York.
34. Ashrafi, Yusuf (1388). A new approach in urban planning in an analytical approach, *Journal of Urban Management*, 7(23), 89-105. Retrievable from: <http://sam-shahr.ir/wp-content/uploads/2020/09/modiriatehshahri/23.pdf>
35. Banarjee, S. (2020). Identifying factors of sexual violence against women and protection of Their rights in Bangladesh. *Aggression and violent behavior*, 52, 101384. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101384>
36. David, Fred. R. (1389). *Strategic management*. (Seyd Mohammad Arabi and Ali Parsaian, translators). Tehran: Cultural Research Office.
37. Davoudi Dehaghani, Ibrahim (2016). Presenting an information-based law enforcement management model for crime prevention. (Ph.D. Thesis). Amin University of Police Sciences, Tehran
38. Ghanad, F. (2012). The Role of Female Police in Preventing Crime against Women and Children. *Biannual Journal of Family Law And Jurisprudence*, 17(56), 97-115 https://flj.isu.ac.ir/article_39428.html
39. GholamiRezini, M., Gholami, E., Najafi, H., & Roshani, M. (2019). The Role of Police in Support of Victims. *Scientific & specialized quarterly The police knowledge of Kurdistan*, 9(36), 1-32. (2012). a. Ghasemi, Masoud. (1390). The reaction of the police in special situations of victimization. *karagah*, 05(17), 126-157. http://kurdestan.jrl.police.ir/article_91747.html
40. Haji Tabarfirouzjani, Hassan (1391). *Differential supportive criminology*. Tehran: Jungle Publications.
41. Holmberg, L., Johansen, L. V., Asmussen, I. H., Birkmose, S. M., & Adrian, L. (2021). Victims' rights: Serving victims or the criminal justice system? An empirical study on victims Of violent

- crime and their experiences with the Danish police. *International Journal of Comparative and Applied Criminal Justice*, 45(1), 89-104. <https://doi.org/10.1080/01924036.2020.1719525>
42. http://cps.jrl.police.ir/article_13508.htmlnd Jacqueline Shannon Allen, K. (2010). Place to protect victims of domestic violence from the perspective of police. *Crime Prevention Studies*, 1389(14), 183-205.
43. Janparvar, M., & Heidari Moselo, T. (2011). Pathology of cyberspace on social security. *Quarterly of Order & Security Guards*, 4(15), 141-172. http://osra.jrl.police.ir/article_9755.html
44. Malekshahi, Mohammad (2015). The protective aspects of the police from the perspective of Iran's laws. *Journal of legal-disciplinary studies*, 1(3): 161-143. Retrieval from: http://lqp.jrl.police.ir/article_18107_f07da0b75472bb1185aa_896a0f235672.pdf
45. Mirzaei, Rahmat (2016). Violence against women and the role of police in prevention. *Journal of Social Order*, 7(1), 47-74. http://sopra.jrl.police.ir/article_33062.html
46. Mohammad Nasl, Gholamreza (1389). *Essays on crime prevention*. Tehran: Amin University of Police Sciences
47. Mortazavi, Nasrin (1388). *The place of victimized women in the realm of criminal politics of Iran*. (Master's thesis). Faculty of Law, Qom Higher Education Complex, Qom
48. Mousavi Mojab, Seyed Darid; Bushari, Sara (2019). Effective measures and strategies in preventing the victimization of working women, field study: Qom city. *The Scientific Quarterly of Judicial Law Perspectives*, 25(90): 267-247. Retrieval from: <https://jlvviews.ujsas.ac.ir/article-1-1379-fa.html>
49. Rahiminejad, Ismail (2014). *criminologist Tabriz: Forozesh Publishing House*. (fourth edition)
50. Raijian Moal, Mehrdad (2017). *An introduction to criminology*. Tehran: Samit Publishing House.
51. Sadeghi Fasaee, S., & Mirhosseini, Z. (2011). A Study On Factors Affecting Victimization of Woman Living in Tehran. *Woman in Development & Politics*, 9(1), 35-62. https://jwdp.ut.ac.ir/article_22492.html?lang=en
52. Sadeghi, Mojtaba; Rahnama, Mohammad Rahim (1391). Identifying and measuring the necessary platforms for the urban ester etc management model (Mashhad city case study). *Journal*

- of research and urban planning. 3(9): 21-34. Retrieval from: https://jupm.marvdasht.iau.ir/article_1517_a55ed30eebd2a8f634995445c068ae3a.pdf
53. Saeednia, Ahmed (2012). Strategic nature of urban planning and management. *Urban Management Quarterly*. (14): 6-13. Retrieval from: <http://sam-shahr.ir/wp-content/uploads/2020/09/modiriateshahri/14.pdf>
54. shiri, H., & Aahi, P. (2016). The Police Role in Repeated Victimization Prevention Based on international Documents. *Journal of Social Order*, 8(1), 89-114. http://sopra.jrl.police.ir/article_36523.html?lang=en
55. Suri, Musa; Mohammad Ali Tajrishi, Iman; Mahmoudi, Mehdi (2012). Strategic management in oil, gas, refining and petrochemical industries, Tehran: Meh Kameh.
56. Taleghani, M., & Taleghani Nejad, S. (2016). The Investigation of Role of Strategic Management in Organizational Entrepreneurship. *Journal of Strategic Management Studies*, 7(27), 271-293. http://www.smsjournal.ir/article_88448.html?lang=fa
57. Varvaie, A., Bahramipour, R., & . Azizi-arshad, M. (2016). The necessity of creating special unit forces of policewoman to prevent the victimization of women. *Policewomen Studies Journal*, 1395(25), 46-55. http://ps.jrl.police.ir/article_11203.html
58. Zeinali H. (2004). The Influence of Less Penlty Support on Women Offence. *refahj*. 4(13), 197-222. URL: <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-2216-fa.html>